

INGEKOMEN 3 1 OKT. 2019

Concernstaf

De gemeenteraad van Beemster
Rijn Middelburgstraat 1
1462 NV BEEMSTER

*uw brief van**uw kenmerk**ons kenmerk**datum*

1490822

29 oktober 2019

*onderwerp***Ontwikkeling septembercirculaire Gemeentefonds 2019**

Geachte raadsleden,

Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Als zich in de uitkering (grote) wijzigingen voordoen, heeft dat consequenties voor de begroting en financiële positie van de gemeente. Gemeenten ontvangen op meerdere momenten in het jaar informatie over de uitkeringen over het gemeentefonds. Jaarlijks informeren wij u vóór de behandeling van de concept-programmabegroting over de inhoud en op basis van de septembercirculaire van het gemeentefonds. De concept-programmabegroting is samengesteld op basis van de informatie van de meicirculaire. De effecten van de septembercirculaire voor 2019 worden verwerkt in de 2^e tussenrapportage 2019. Voor 2020 worden de effecten verwerkt in de 1^e tussenrapportage 2020. Voor de jaren hierna worden de effecten meegenomen in de kadernota 2021. De septembercirculaire heeft goed nieuws voor de gemeente Beemster. Maar gelet op grote schommelingen in het fonds de afgelopen jaren, past hier wel voorzichtigheid. In deze brief informeren wij u hierover.

Gemeentefonds

De uitkomst van de septembercirculaire op hoofdlijnen is als volgt en wordt hieronder nader toegelicht (bedragen x € 1.000):

Onderwerp	2019	2020	2021	2022	2023
Ontwikkeling accres en areaal	-78	51	143	159	124
Ontwikkeling maatstaven SD	481	476	504	574	712
Ontwikkeling BCF plafond	204	0	-15	-74	-74
Financieel effect (voordeel)	607	527	632	659	762

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. In het resultaat van de circulaire wordt duidelijk een opwaartse beweging zichtbaar die voornamelijk wordt veroorzaakt door een kasschuif bij het rijk: de uitgaven worden als het ware naar achteren geduwd. Door het pensioenakkoord, het woningmarktpakket en hogere loon- en prijsstijgingen is de verwachting dat de lagere rijksuitgaven in 2019 in latere jaren alsnog tot besteding komen. Daardoor is 2019 nadelig, bijlage(n): Geen

en wordt er vanaf 2020 meer rijksuitgaven en dus meer accres verwacht. Voor het financieel beeld voor de jaren vanaf 2020 is dit derhalve een verbetering.

De maatstaven sociaal domein zijn door het CBS vanaf de septembercirculaire omhoog bijgesteld. De groei van het fonds is in 2019 € 481.000 en loopt op tot € 712.000 in 2023. Deze cijfers zijn nog aan verandering onderhevig omdat het gemeentefonds vanaf 2020 voor de maatstaven van het sociaal domein herijkt wordt. Dit zal een gevolg geven voor de maatstaven die op dit moment nog niet zijn in te schatten.

In de tabel staat ook nog een regel over het BCF. Gemeenten declareren hun BTW op overheidstaken bij het BTW Compensatiefonds (BCF). Om te voorkomen dat er een open einde regeling ontstaat heeft de rijksoverheid een plafond aangebracht in de declaraties. Als de gezamenlijke gemeenten onder het plafond blijven, dan wordt het overschot aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het tekort uit het gemeentefonds genomen. In 2019 was er een uitname verwacht van € 204.000 voor de gemeente Beemster, deze is niet gerealiseerd met de septembercirculaire en daarom valt deze post vrij. Voor de Beemster wordt vanaf 2021 een overschrijding van het plafond verwacht en om die reden is de raming van het gemeentefonds aangepast.

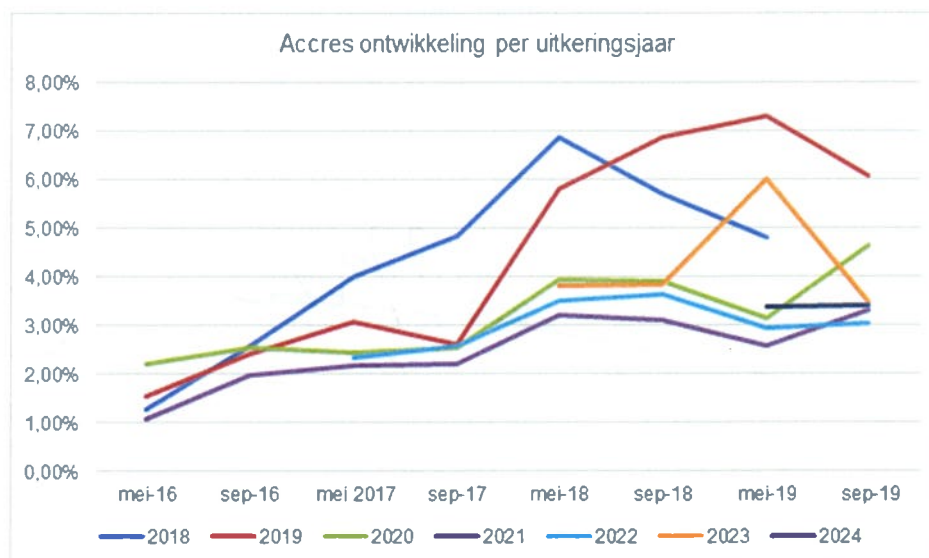
Het totaal beeld van de septembercirculaire laat een positief financieel effect zien voor de jaren 2020-2023.

Effect op het saldo van de meerjarenbegroting

Het bovenstaande heeft de volgende effecten op het saldo van de aan u gepresenteerde meerjarenbegroting 2020-2023:

Verloop vrije ruimte (x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Begrotingssaldo (concept-) programmabegroting 2020-2023	2.974	-333	120	484
Ontwikkeling septembercirculaire Rijk 2019	527	632	659	762
Verwachte onderuitputting 2020	-200	-200	-300	-350
Resultaat programmabegroting 2020, inclusief incidentele baten en lasten	3.301	98	479	895
Af: Saldo incidentele baten en lasten	3.498	- 245	- 20	50
Materieel resultaat begroting 2020, exclusief incidentele baten en lasten	-197	344	499	845

In voorgaande tabel ziet u een post 'verwachte onderuitputting Rijk 2020'. Wij hebben in beeld gebracht hoe het accres 2018 en verder vanaf de meicirculaire 2016 heeft gefluctueerd:

Uit dit overzicht blijkt dat het verloop van het accres verre van stabiel is. Vanaf 2017 wordt door de hogere onderuitputting op de Rijksbegroting een opschuivend effect zichtbaar. Hierdoor ontstaat er een kasschuifeffect: de verlaging in 2019 (accres daalt van 7,30% naar 6,06%) wordt doorgeschoven naar 2020 (accres stijgt van 3,13% naar 4,65%). Met deze kasschuif en instabiliteit in de uitkering is het nodig voorzichtigheid te hanteren met het financiële effect uit de septembercirculaire 2019.

Het advies is om in het financiële beeld rekening te houden met een te verwachten onderuitputting in 2020 van € 200.000 (gebaseerd op het accresnadeel 2019). Dit is in lijn met de opstelling van het Centraal Plan Bureau (CPB) dat verwacht dat de uitgaven lager zullen zijn dan gepland en de intensiveringen niet worden gerealiseerd. Deze verwachting, de aanstaande herijking van het Gemeentefonds, de onzekerheid of de ingerekende extra inkomsten voor de Jeugdzorg werkelijkheid worden, geven alle reden om voorzichtig te zijn.

Onzekerheid extra inkomsten stelpost jeugd

Beemster heeft er, net als bijna alle gemeenten, volgens afspraken met het Kabinet en met instemming van de toezichthouder, voor gekozen om een stelpost 'nog te ontvangen rijksmiddelen voor jeugdzorg' op te nemen van € 115.000 voor de jaren 2022 en 2023 ondanks dat deze middelen formeel nog niet zijn opgenomen in het Gemeentefonds. In de septembercirculaire wordt hier niets over gezegd. In 2020 zal een onderzoek worden uitgevoerd in hoeverre er noodzaak is aan gemeenten ook na 2021 extra middelen voor jeugdzorg te verstrekken. Het risico is dat het resultaat van dit onderzoek kan zijn dat extra compensatie niet nodig is of voor een lager bedrag dan in 2021.

Het financiële beeld van de meerjarenbegroting verbetert dankzij de uitkomsten van de septembercirculaire. Voor het college is er echter geen reden om anders aan te kijken tegen de begroting zoals deze aan u is aangeboden. Dit vanwege de hiervóór genoemde ontwikkelingen en de grilligheid van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd om de concept-programmabegroting te kunnen behandelen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster.

A.J.M. van Beek
burgemeester

H.C.P. van Duivenvoorde
gemeentesecretaris